

¹ Pozri dok. č. 27.

² Štúrovo.

³ Slovenské Nové Mesto.

34

4. október, 24.00. Praha. Telegram odoslaný: 5.10. o 1.00.
Správa česko-slovenského prezidenta E. Beneša vyslanectvám v Paríži a v Londýne o úlohách a orientácii nastupujúcej česko-slovenskej vlády vo vnútornej a zahraničnej politike.

Nová vláda¹ je výrazom nových poměrů vnitřních. Mobilisace vytvořila řadu těžkostí, jde o zachování pořádku a klidného likvidování mobilisace, jakož i problémů vzniklých z odloučení území. Zahraničně se jedná zařadit stát do nové budoucí politiky, charakterisované novými garančními paktů. Znamená to politiku zdrželivou, neodklánějící se od starých přátel, naopak držet je pevně a loyálně. Ale znamená to novou úpravu se sousedy a vytvoření nového vztahu jak k Německu tak k Polsku a Maďarsku. Z toho pak politiku rezervy a vyčkávání.

Kabinet sám je kabinetem pořádku, proto je tam zastoupena armáda, a dále úsilovně práce hospodářské pro vybudování nových poměrů vnitřních, nových podmínek sociálních a hospodářských.

Jinak poměry vnitřní se v posledních dnech dost komplikovali, komplikuje se také otázka slovenská, o jejíž řešení se nyní jedná v rámci veliké decentralisace a samosprávy se zákonodárným sněmem.

Beneš

AMZV ČR, TO 1938, č. 1 529 – 1 530. Kópia originálu, strojopis.

¹ Druhá rekonštruovaná vláda generála J. Syrového nastúpila 4. 10. 1938, v ktorej sa novým ministrom zahraničných vecí stal F. Chváľkovský, dovtedajší česko-slovenský vyslanec v Taliansku.

35

5. október, 19.10. Praha. Telegram odoslaný: 20.25.
Správa vyslanca I. Krna všetkým česko-slovenským vyslanectvám o rozhodnutí vlády o prepustení maďarských politických väzňov a o príprave amnestie.

Na důkaz dobré vůle vyhověno žádosti maďarské vlády o propuštění politických vězňů¹ ve všech případech, kde propuštění proveditelné administrativní cestou. V ostatních případech se připravuje amnestie.²

Krno

AMZV ČR, TO 1938, č. 1 580 – 1 605. Kópia originálu, strojopis.

¹ Pozri dok. č. 27.

² Dňa 7. 10. 1938 česko-slovenská vláda prijala toto rozhodnutie: „Rozhodnutí z dnešního dne, jimž vláda republiky Československé na základe § 60 ústavní listiny udělí amnestii pro politické trestní činy spáchané zdejšími nebo cizími státními občany německé národnosti, rozšiřuje se v celém jeho rozsahu též na politické trestní činy spáchané zdejšími nebo cizími státními občany maďarské národnosti.“ AMZV ČR, PrS, kart. 60, fasc. 13, bez č.

36

5. október, 12.20, Praha. Telegram odoslaný: 12.55.

Informácia predsedu česko-slovenskej vlády J. Syrového vyslanectvám: v Paríži, Londýne, Ríme, Bukurešti, Belehrade a v Berlíne o vpáde maďarských pohraničných jednotiek na česko-slovenské teritórium.

Regulérni vojsko maďarské pohraniční strážne prešlo železničnú trať Feledince¹, v priestore Velkyňa² zistený jeden prapor. Bola prestrelka, vše nesporné na našom území, dosud 10 zajatcov, z toho 1 dôstojník, ktorý je zranený. 2 letouny preleteli nad obcou Jenůš³, značka nezistená. Ve Velkyni boj ručnými granátami. Prestrelka. Budapešť bola telefonicky vyzvána okamžite zakročiť.⁴ Dovidáme sa ze zdejšieho maďarského vyslanectví, že 1 kapitán na vlastní pěst prešiel hranice a byl okamžite odvolán a bude stíhán.⁵

Syrový

AMZV ČR, TO 1938, č. 1 536 – 1 541. Kópia originálu, strojopis.

¹ Jesenské.

² Vlkyňa.

³ Janice.

⁴ Pozri dok. č. 38.

⁵ J. Wettstein v súvislosti s útokom maďarských vojakov na česko-slovenské teritórium 5. 10. 1938 z Prahy hlásil, že V. Čermák ho žiadal, aby Maďarsko nezhoršovalo situáciu. Pri silnej opevnenej obrane vpády maďarských vojakov nemajú zmysel. Česko-slovenská strana nechce striedať, ale odstúpiť územie. Vojenské prepady však môžu vytvoriť situáciu, ktorá znemožní ďalšie rokovanie. MOL, Küm. res. pol. 1939-7a – 978.

37

5. október, 19.09, Praha. Telegram odoslaný: 19.30.

Správa vyslanca I. Krna vyslanectvám v Paríži, Londýne, Ríme, Bukurešti, Belehrade a v Berlíne o ďalších údajoch maďarského vojenského prepadu česko-slovenského územia.

Dodatkom k číslu.....¹ maďarské vojsko se poblíž hranice zakopává na našem území.